

A mikrofilmzés tudománya nem új dolog. A Szovjetúnió könyvtáraiban régen bevezették már s néhány év óta nálunk is működik egy ilyen berendezés a Műszaki Dokumentációs Központban, ahol az öt éves terv megvalósítását segíti ez a rendkívül fontos és egyben igen egyszerű gép. Az Országos Széchényi Könyvtárban — amely csak a közelmúltban kapcsolódott be a mikrofilmzésbe — a tudományos kutatás céljait szolgálja.

A. ROMLANDÓ PAPIR

— Kevesen tudnak arról, — mondja Varjas Béla, a Széchényi Könyvtár vezetője —, hogy a papír, főképpen pedig a fatartalmú, gyengébb minőségű rotációs papír is oxidálódik. Török, porlik és néhány évtized után — különösen, ha sokat forgatják — használhatatlanná válik. Pótohatatlan értékek mennek így veszendőbe, s ezeket hivatott megőrizni a mikrofilm.

— A felvételezést — amely egyelőre számunkra is a Műszaki Dokumentációs Központban folyik — nemrég kezdtük el. Elsősorban a ritka hírlapokról, értékes kódexekről, Corvinnákról, ősnymtatványokról és kéziratokról készültünk mikrofilm felvételeket. Az 1919-es Vörös Újsággal kezdjük, mert az az erős igénybevétel követ kezében már nagyon megrongálódott.

KÖTETEK EGY KIS DOBOZBAN

— A mikrofilmzés lényege — folytatja Varjas Béla —, mint ismeretes, az, hogy egy 34 milliméteres normál filmszalagra, egymás mellé filmképezik a megőrzendő újság vagy könyv oldalait. Egy-egy képkockába a nagyformájú hírlapoldalakból egy-egy oldal fér. A könyveket azonban — tekintve, hogy jóval kisebbek — kinyitva, teljes nagyságukban fényképezzük le, tehát úgy, hogy egy képkockába két-két oldal kerül. Egy 30 méteres filmszalagon 850 felvétel, tehát kétszer ennyi könyvoldal fér el, ami azt jelenti, hogy egy kis dobozban két, egyenként 850 oldalas könyvet tudok kényelmesen elhelyezni.

A „SZÁMÜZÖTT” TUDÓS

— Az eljárás másik nagy előnye, hogy kis terejedelménél fogva bárhova könnyen szállítható. A vidékre került tudományos kutató régen várossággal száműzöttnék érezte magát, ma csak egy levélbe kerül, s nemsokára küldjük a kért anyag felvételeit. Tekintve, hogy egy-egy képkocka úgyszólván fillérekbe kerül, nemcsak nagyobb kutatóintézet, hanem egy kisebb iskola is megrendelhet egyet, ha van leolvasó berendezése, vagy diafilmen vetítője,

amelyen az ugyancsak levelíthető.

AQUINÓI SZENT TAMÁS — MIKROFILMEN

Tóth Zoltán könyvtáros, a mikrofilmek kezelője, dobozokat mutat.

— Ebben például az egyik leggyakrabban használt régi magyarországi munkásmozgalmi lap, az Arbeiter Wochen Chronik egy évfolyama van. Az 1879. től 1890-ig megjelent lap valamennyi évfolyamát feldolgoztuk már.

Egymás mellett sorakoznak a polcokon a dobozok, rajtuk felírta: Egri Vörös Újság, Proletárjog (a szocialista jogászszöveg hivatásos lapja) s a Tanácsközlárság sok más emléke.

— Nemrégiben a debreceni Tudományegyetem Irodalomtörténeti Intézete a moszkvai magyar emigráns írók Új Hang című folyóiratát kérte kölcsön — meséli Tóthné. — Ez a folyóirat olyan ritka, hogy az eredeti helyett mikrofilmet küldtünk.

— Sok anyagot kap tőlünk az MDP Pártfőiskolája, a Munkásmozgalmi Intézet és számos más intézmény is. De küldünk külföldre is. A prágai Nemzeti Múzeum több kódex felvételét kérte és kapta meg. A bratislavai Szlovák Egyetemi Könyvtár és a Bécsi Történettudományi Kutatóintézet is kapta tőlünk anyagot. Egy svájci kutatónak kérésére pedig Aquinói Szent Tamás egy középkori munkájának felvételeit küldtük meg.

Aztán, hogy elbúcsúzzunk, még hozzátesszi:

— A november 7-ig tartó munkaversenyszakaszt mi is elkezdtük, hogy a magunk munkájával, a tudományos kutatóknak nyújtott segítséggel támogassuk az öt éves tervet.

(s. gy.)

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Budapestre vonatkozó újságcikkek		(A. 98.)	
M I K R O F I L M		a tudomány szolgáltatásában	
Filmre veszik az Országos Széchényi Könyvtár értékeit			
Forrás: Magyar Nemzet		Mikrofilm	
(Hely)		(Idő)	
(Köt. v. fiz.)		(Oldal)	
Helyszám:	Személy:	Idő:	Hely:
		1 1957	
491.45			

Budapest nyomda NY., Közp. vatrohalmaz — 1890/50